

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04; 29-35-69
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefon dyżurny: 21-34-34
Telex: 816-436

BS/225/7/86

POLITYKA INFORMACYJNA

Prasa - telewizja - plotka

Czerwiec 1986 r.

Dane zawarte w opracowaniu stanowią część wyników badań zmierzających do odtworzenia zewnętrznych uwarunkowań, w jakich jest realizowana polityka informacyjna rządu¹. Wybór tych konkretnie wyników i sposobu ich uporządkowania - porównanie pozycji, jaką na czytelniczym rynku odbiorcy zajmują różne źródła informacji i środki przekazu - wykracza poza pierwotny zamysł badawczy. Został dokonany głównie ze względu na wymowę płynących zeń wniosków. Związek pomiędzy pozycją poszczególnych środków przekazu a warunkami, w jakich jest realizowana polityka informacyjna rządu, wydaje się na pozór luźny. Jest jednak faktem empirycznym. Różnice w popularności, wiarygodności i sile oddziaływania różnych środków przekazu okazały się na tyle znaczące, że stanowią osobny, samodzielny aspekt zasadniczego obszaru penetracji w ramach wspomnianego badania.

Większość przytaczanych dalej wyników odpowiedzi na pytania ankiety sugeruje, że jest naturalnym odzwierciedleniem częstości korzystania z różnych środków przekazu informacji i jej zróżnicowania. To pozór. Badanie służyło innym celom i nie można na podstawie odpowiedzi na pytania tej akurat ankiety wnioskować na przykład o rzeczywistym czasie oglądania telewizji czy o poczytności konkretnego tygodnika. Większość odpowiedzi na pytania ankiety to oceny, a nie proste relacje zachowań - choć mogą sprawiać takie wrażenie. Respondenci wyrażali przede wszystkim opinie o sobie samych - przekazywali obraz własnej osoby. "Nigdy nie oglądam <<Dziennika Telewizyjnego>>" mógł powiedzieć zarówno człowiek nie posiadający telewizora lub regularnie pracujący wieczorami, jak i ten, który ślęczy przed telewizorem kilka godzin dziennie, nie wypada mu jednak /według własnego mniemania/ do tego się przyznać. Na przykład tylko 4,1% respondentów oświadczyło, że szczególnie uważnie ogląda programy i filmy dla dzieci, tymczasem z potocznych obserwacji, z rozmów prywatnych, a przede wszystkim badań OBOP wynika, że przynajmniej w przypadku programów na dobranoc dla dzieci liczba ta jest poważnie zaniżona.

Liczbę oglądających poszczególne programy oraz czytających tygodniki należy zatem traktować z pewną ostrożnością - są one raczej obrazem sławy, jaką się cieszą programy i tygodniki, lub wyrazem rezerwy, z jaką są przez widzów i czytelników traktowane, niż realną statystyką zachowań odbiorców.

¹ "Polityka informacyjna" - badania przeprowadzono w dniach 3-19 marca 1986 r. techniką wywiadu kwestionariuszowego na reprezentatywnej próbie udziałowej dorosłej ludności Polski, liczącej standardowo 1498 osób - na użytek tych badań powiększonej o 79-osobową nadreprezentację inteligencji.

1. Zróżnice informacji - zestawienia globalne

W odpowiedzi na standardowo stosowane w ankietach CBOS pytanie "Skąd docierają do Pana/i/ informacje o tym, co dzieje się w kraju?" wskazywano na:²

1/ telewizję	85,2%
2/ prasę	63,5%
3/ polskie radio	54,9%
4/ obserwacje, na to, co na co dzień widać	28,8%
5/ rozmowy ze znajomymi, rodziną	19,4%
6/ polskojęzyczne rozgłośnie radiowe	12,4%
7/ rozmowy z kolegami w zakładzie pracy	11,5%
8/ to, co ludzie mówią w kolejkach i na ulicy, w tramwaju, pociągu, autobusie	9,0%
9/ konferencje prasowe rzecznika rządu	8,3%

W odpowiedziach widać znaczącą przewagę oficjalnych, zinstytucjonalizowanych form przekazu nad wszelkimi innymi. Jest to tym bardziej widoczne, jeśli przeanalizujemy współwystępowanie wskazań. Wyłącznie oficjalne źródła wybrało 36,5% respondentów, dwa oficjalne źródła i pozycję "własne obserwacje" - 16,9%, natomiast żadnego oficjalnego źródła nie wybrało 1,3%. W sumie każdy z 95% respondentów /3,7% nie odpowiedziało/ wskazał na przynajmniej jedną zinstytucjonalizowaną, oficjalną formę przekazu jako źródło swoich informacji o tym, co dzieje się w kraju. Praktycznie zatem nie ma takich osób, które znajdowałyby się poza oddziaływaniem środków masowego przekazu, przy czym największy krąg odbiorców zdobyła sobie telewizja - 85,2% populacji.

Nie można na podstawie odpowiedzi na zacytowane pytanie porównywać pozycji, jaką badani przypisują poszczególnym źródłom informacji, np. telewizji i rozmowom w kolejkach i autobusach. Obydwa źródła należą integralnie do zupełnie różnych sfer ludzkiego doświadczenia, a przeciętny człowiek nie prowadzi wszak rejestru docierających do niego informacji i zazwyczaj nie zdaje sobie nawet sprawy, skąd dokładnie i o czym się dowiaduje. Możemy dokonywać porównań wyłącznie między zinstytucjonalizowanymi źródłami i nieoficjalnymi /rozmowy z kolegami, rodziną i znajomymi, rozmowy w kolejkach i tramwajach/ oraz w ramach oficjalnych źródeł przekazu, np. między radiem i telewizją a prasą.

W kolejnym pytaniu prosiliśmy badanych o wybranie /z tego samego zestawu, co w poprzednim pytaniu/ dwu źródeł informacji: najbardziej aktualnych, naj-

² Respondenci odpowiadali wybierając trzy możliwości z podanego zestawu stąd wartości procentowe nie sumują się do 100.

bardziej interesujących oraz najbardziej pełnych i wyczerpujących. Oto pozycje poszczególnych źródeł informacji:

<u>Źródła informacji:</u>	<u>Odsetki wskazań</u>
- najbardziej <u>aktualnych</u>	
1/ telewizja	33,2
2/ radio	24,9
3/ prasa	19,1
4/ zachodnie rozgłośnie	7,3
5/ własne obserwacje	5,8
6/ plotka	3,5
7/ rzecznik prasowy rządu	2,2
8/ rodzina, znajomi	2,0
9/ koledzy z pracy	2,0
- najbardziej <u>interesujących</u>	
1/ telewizja	24,9
2/ prasa	14,1
3/ radio	13,3
4/ zachodnie rozgłośnie	10,4
5/ własne obserwacje	8,1
6/ plotka	8,1
7/ rzecznik prasowy rządu	7,9
8/ rodzina, znajomi	7,3
9/ koledzy z pracy	5,6
- najbardziej <u>pełnych i wyczerpujących</u>	
1/ prasa	25,8
2/ telewizja	23,4
3/ radio	18,9
4/ własne obserwacje	9,0
5/ zachodnie rozgłośnie	7,5
6/ rzecznik prasowy rządu	5,6
7/ rodzina, znajomi	3,8
8/ plotka	3,4
9/ koledzy z pracy	2,7

Porządek występujący w odpowiedziach na pierwsze pytanie został tu w zasadzie odtworzony: zdecydowanie przeważają zinstytucjonalizowane środki przekazu nad wszelkimi innymi.

Inaczej jest w przypadku, gdy chodzi o wymiar zaufania. Respondenci dokonując wyboru dwu źródeł informacji najbardziej godnych zaufania wskazali na:

1/ telewizję	20,7
2/ prasę	19,8
3/ własne obserwacje	19,0
4/ radio	15,1
5/ rodzinę, znajomych	7,9
6/ zachodnie rozgłoszenie	6,2
7/ plotkę	4,0
8/ rzecznika prasowego rządu	3,9
9/ kolegów z pracy	3,4

Spośród ogółu badanych 34,3% uznało za godne zaufania wyłącznie oficjalne środki przekazu, natomiast 17,2% nie wybrało ani jednego z nich.

Znaczącą pozycję w hierarchii źródeł informacji najbardziej godnych zaufania zajmują własne obserwacje. W odniesieniu do grupy respondentów obdarzających to źródło największym zaufaniem /19% ogółu badanych/ możemy przyjąć, że zgodność z naocznym oglądem sytuacji w kraju jest miarą używaną przez nich do oceny wiarygodności innych źródeł informacji. Jak zatem w ich oczach przedstawia się zgodność obrazu kreowanego przez oficjalne środki przekazu, zachodnie rozgłoszenie i rozmowy ze znajomymi oraz rodziną z codziennym doświadczeniem? Odpowiedzi dostarcza następujące zestawienie:

<u>Źródła informacji cieszące się</u> <u>takim samym zaufaniem</u>	<u>Obdarzający źródła informacji</u> <u>takim samym zaufaniem</u> ³		
Własne obserwacje i	oficjalne środki przekazu	43,3	/13,8%
	zachodnie rozgłoszenie	8,9	/12,9%
	rozmowy ze znajomymi, rodziną, kolegami w pracy, rozmowy w kolejkach i na ulicy	34,4	/11,0%
Własne obserwacje i nic poza tym		13,3	/4,3%

³ Na pierwszym miejscu podano wielkość udziału w grupie tych, którzy wybrali własne obserwacje jako godne zaufania źródło informacji, w nawiasie - w ogólnej liczbie respondentów.

Okazuje się, że obraz powstały z własnych obserwacji jest najbardziej zbliżony z obrazem kreowanym przez instytucjonalne środki przekazu informacji. Obraz sytuacji w kraju zawarty w przekazach prasowych, radiowych i telewizyjnych jest bliższy codziennemu doświadczeniu niż rysujący się z treści potocznych rozmów w kręgu bliższych i dalszych znajomych.

Respondenci obdarzający takim samym zaufaniem własne obserwacje i oficjalne środki przekazu stanowią 13,8% całości próby. Wraz z tymi, którzy jako godne zaufania wybrali wyłącznie oficjalne źródła /34,3%, tworzą oni grupę nie dowierzających nieoficjalnym źródłom informacji, liczącą 48,1% ogółu badanych. Przypomnijmy, że takich, którzy nie wierzą źródłom oficjalnym, było 17,2%.

Z dotychczas przedstawionych danych wynika, że oficjalne środki przekazu mają znaczną przewagę /wręcz monopol/ w kształtowaniu obrazu sytuacji w kraju, jaki dociera na co dzień do przeciętnego obywatela. Fakt ten w połączeniu z deklarowanym małym zaufaniem do pozainstytucjonalnych form przekazu prowadzi do dwóch konkurencyjnych hipotez: albo opinia publiczna /pozainstytucjonalna/ nie nadąza za ilością informacji podawanych przez oficjalne źródła /z powodu ich nawału lub braku płaszczyzny pozwalającej różnorodnie informacje integrować/, albo też owa opinia przestała się sytuacją w kraju interesować. Tak czy inaczej te dwie konkurencyjne hipotezy prowadzą do tego samego wniosku, choć różnymi drogami - wszystkie zaprezentowane dotychczas wyniki każą przypuszczać, iż świat kreowany przez środki masowego przekazu odbiega w znacznym stopniu od rzeczywistości obecnej w codziennych, potocznych rozmowach, od tego, czym żyją i o czym rozmawiają ludzie w domu, w pracy i na ulicy. Nie znaczy to oczywiście, że obraz sytuacji wyniesiony z treści podawanych przez prasę i telewizję jest sprzeczny z codziennym doświadczeniem /takich wniosków wyciągać nie można/, znaczy to tylko, że jest odrębny, oddzielny. Oficjalne środki przekazu, widziane od strony funkcji, jakie pełnią dla swych odbiorców, nie tyle przekazują informacje, co raczej odgrywają rodzaj spektaklu - odpowiadają na pytania, które same sobie stawiają⁴.

2. Telewizja

Potentat na rynku informacji - telewizja jest obecna regularnie w domach 73,7% respondentów. Na pytanie: "O której godzinie w powszedni dzień włącza się w pańskim domu telewizor?" nie odpowiedziało 1,1% badanych, 2,2% od-

⁴ Jest to dość oczywiste biorąc pod uwagę, że znaczna większość obywateli kraju zdaje sobie sprawę, iż władze dokładnie kontrolują treść i formę informacji podawanych przez środki masowego przekazu.

powiedzieć nie mogło, ponieważ nie posiadają telewizora, 2,1% stwierdziło, że z zasady nie ogląda telewizji, natomiast 20,9% - że nie ma zwyczaju włączania telewizora o określonych porach, robi to tylko w celu obejrzenia konkretnego programu. Reszta, tj. 73,7% włącza telewizor regularnie, o stałych mniej więcej porach, z czego:

przed południem	5,1%
pomiędzy 15 a 17 ³⁰	32,3%
pomiędzy 17 ³⁰ a 19 ³⁰	32,2%
po 19 ³⁰	4,1%

Poniższe zestawienie obrazuje, ile czasu spędzają respondenci przed telewizorem w ciągu doby.

Do 1 godziny	14,3%
1-2	31,7%
2-3	27,0%
3-4	11,7%
4-5	7,2%
5 godzin i więcej	2,9%

Na oglądanie telewizji przeznaczają się średnio dwie godziny i 55 minut dziennie.

Największą widownię - co od dawna wiadomo z badań OBOP - mają filmy i seriale. Przeprowadzone badanie wykazuje, że poza nimi obiektem szczególnego zainteresowania jest Dziennik Telewizyjny. Pośrednio wynika to już z przedstawionego rozkładu godzin włączania telewizora - znaczna większość respondentów włącza go przed głównym wydaniem DTV. Jednoznacznie natomiast świadczą o tym odpowiedzi na pytanie otwarte: "Jakie programy poza filmami i serialami ogląda Pan/i/ szczególnie uważnie, tzn. stara się nie robić nic innego w czasie, kiedy są nadawane, lub przerywa inne zajęcia w momencie, kiedy się zaczynają?" Wymieniano m.in. następujące programy /kolejność według częstości wskazań/:

1. Dziennik Telewizyjny /wydanie główne, DTV-Wiadomości, DTV-Komentarze/	45,2%
2. Programy popularnonaukowe	25,7%
3. Aktualna publicystyka polityczna /krajowa i międzynarodowa/	25,6%
4. Programy rozrywkowe	24,5%
5. Programy sportowe - transmisje sportowe	15,8%
6. Publicystyka społeczna i ekonomiczna	15,1%
7. Programy i filmy przyrodnicze	14,0%

8. Programy i filmy podróżnicze, krajoznawcze itp.	11,9%
9. Programy i filmy historyczne, dokumentalne	10,8%
10. Programy dotyczące życia codziennego /typu "Jutro poniedziałek"/	9,8%

Dla porównania: Teatr TV wymieniło 3,3% respondentów, Kurier Warszawski i inne programy lokalne - 6,4%, programy i filmy dla dzieci - 4,1%.

Dla prawie połowy respondentów /45,2%/ - rozpoczęcie emisji DTV jest sygnałem do przerywania innych czynności i zajęcia miejsca przed telewizorem. Uważne oglądanie dziennika mogło być przynajmniej dla części respondentów tak oczywiste, że aż nie warte wzmianki, dlatego pytaliśmy jeszcze /druga część pytania, tym razem zamknięta/, czy zdarza się, że porzucają inne zajęcia, by obejrzeć wymienione przez nas w ankiecie programy. Rozkład procentowy odpowiedzi zawiera tabela 1.

Tabela 1

w procentach

Programy	Częstość przerywania innych zajęć dla obejrzenia programu					
	zawsze	przeważnie	czasami	prawie nigdy	nigdy	brak odpowiedzi
Główne wydanie DTV /w całości/	24,2	33,0	22,9	10,2	8,2	1,5
Fragmenty głównego wydania DTV	18,5	24,4	36,0	10,2	8,0	3,0
DTV - Komentarze	8,8	15,3	39,4	20,6	14,5	1,5
DTV - Wiadomości /wydanie wieczorne/	7,0	14,4	35,6	23,0	17,8	2,2
Monitor Rządowy	10,5	16,4	32,3	19,9	19,5	1,4
Trybuna Sejmowa	4,1	8,5	24,4	27,2	34,4	1,5
Sprawozdania z konferencji rzecznika prasowego	15,3	23,8	36,4	12,5	10,6	1,5
Magazyn "Czas"	10,0	14,4	32,7	19,0	22,3	1,6
Programy publicystyczne nadawane po DTV	7,7	20,5	37,7	16,9	15,7	1,5
Sprawozdania z posiedzeń Sejmu	4,4	13,5	32,1	22,8	25,4	1,7
Sprawozdania z plenarnych posiedzeń KC PZPR	3,5	10,2	23,1	25,3	36,4	1,5
Relacje z oficjalnych wystąpień przedstawicieli najwyższych władz	8,1	19,7	33,8	17,9	18,8	1,7

Nie znaleźli się w ocenianym zestawie poważni konkurenci DTV z poprzedniej listy - programy rozrywkowe, popularnonaukowe ani transmisje sportowe, możemy więc porównywać jego pozycję tylko z pozycjami programów poruszających po podobnym obszarze tematycznym. Tylko 18,4% respondentów oświadczyło, iż nigdy lub prawie nigdy nie zdarza im się, by porzucali inne zajęcia dla uważniejszego śledzenia treści podawanych w DTV. Przypomnijmy, iż nie stwierdzili oni, że w ogóle dziennika nie oglądają, a jedynie, że nie wyróżniają tej pozycji programu spośród innych.

Z odpowiedzi na obydwie części pytania /otwartą i zamkniętą/ wynikają dwa wnioski - proste konstatacje rozkładu odpowiedzi: pierwszy, że DTV jest po filmach i serialach najpowszechniej oglądanym programem telewizyjnym, drugi, że spośród stałych pozycji programowych informujących o sytuacji w kraju, ważnych wydarzeniach, zamierzeniach i posunięciach władz oraz uzasadnieniach tych posunięć największą widownię ma główne wydanie DTV.

3. Prasa

Pytanie sondujące poczytność dzienników nie przyniosło znaczących odpowiedzi. Różnice pomiędzy zasięgiem poszczególnych tytułów okazały się tak niewielkie, iż nie nadają się do interpretacji, zwłaszcza że większość dzienników operuje tym samym zestawem informacji.

Zdecydowanie na czoło wybijają się trzy dzienniki: Trybuna Ludu na pierwszym miejscu - 19,4% czytelników, na drugim Trybuna Robotnicza - czyta ją 10,1% ogółu respondentów oraz na trzecim Ekspres Wieczorny, który trafia do rąk 9,9% badanych. Zważywszy, że obydwie gazety partyjne część nakładu rozsyłają do zakładów pracy, krąg ich potencjalnych czytelników i krąg czytelników Ekspresu Wieczornego należy traktować jako równoliczne. Poza tym 10,5% respondentów stwierdziło, że nie czyta żadnych gazet, a 18,7% wymieniło tytuły tygodników i innych czasopism zamiast tytułów dzienników, o których podanie byli proszeni. Pełne zestawienie dzienników wraz z odsetkiem czytających poszczególne tytuły podajemy na końcu opracowania - "Załącznik 1".

Odmienne zgoła przedstawia się sytuacja na rynku tygodników - zróżnicowanie zasięgu oddziaływania poszczególnych tytułów oraz gustów i preferencji czytelników jest znaczne. Poza tym mamy tu znacznie większą pewność, że oszacowania powstałe przez zliczanie odpowiedzi respondentów są rzetelniejsze niż w przypadku dzienników /niewielka część nakładu dociera do czytelników automatycznie, z reguły tygodnik trzeba zaprenumerować lub kupować go w kiosku - kontakt z określonym tytułem wymaga aktywności od potencjalnego odbiorcy/.

Zanim przedstawiliśmy respondentom listę tygodników o zasięgu ogólnokrajowym, pytaliśmy ich, czy odczuli konsekwencje ograniczenia nakładów czasopism, a jeżeli tak, to w jaki sposób. Odpowiedzi na to pytanie nie mają znaczenia, ponieważ jego zadaniem było wyłącznie zasugerowanie kierunku myślenia, przypomnienie, że nakłady mogą być ograniczane. Następnie prosiliśmy respondentów o ocenę każdego z czasopism na następującej pięciopunktowej skali:

1. Tygodniki, które należy zdecydowanie chronić przed obniżeniem nakładów, tytuły, które należy za wszelką cenę zachować.

2. Tygodniki, przy których należałoby się poważnie zastanowić, zanim podejmie się decyzję o zmniejszeniu ich nakładu.

3. Tygodniki, z którymi respondent zetknął się, ale niewiele z nich czytał, ich ukazywanie się jest dla niego obojętne.

4. Tygodniki, których respondent nigdy nie widział w kioskach ani o nich nie słyszał.

5. Tygodniki, które zdaniem respondenta należałoby zlikwidować lub znacznie ograniczyć ich nakład.

Pełną listę tygodników wraz z ocenami zamieszczamy na końcu opracowania jako "Załącznik 2" - z powodu jej znacznych rozmiarów, tu ograniczymy się do tych, które zajęły pod względem wielkości odsetka ocen dziesięć pierwszych miejsc.

Tygodniki nieobecne na rynku /podane wartości oznaczają, jaki procent ogółu respondentów stwierdził, iż danego tytułu nigdy nie widział ani o nim nie słyszał/

1. Myśl Społeczna	59,5
2. Wprost	58,6
3. Odgłosy	58,5
4. Motywy	55,4
5. Fakty-86	53,8
6. Odrodzenie	52,7
7. Sygnały	52,1
8. Tak i Nie	50,2
9. Sprawy i Ludzie	49,1
10. Ład	48,6

Zestawienie to zawiera te tytuły, które mogą mieć znikomy wpływ na czytelników z racji tego, że nie są zauważane.

Tygodniki potrzebne i poszukiwane /podane wartości oznaczają odsetek respondentów opowiadających się za zdecydowanym chronieniem tygodnika przed obniżeniem nakładu/

1. Przyjaciółka	47,6
2. Kobieta i Życie	46,4
3. Polityka	38,0
4. Przekrój	36,0
5. Veto	28,7
6. Panorama	25,8
7. Prawo i Życie	25,0
8. Kultura	24,7
9. Przegląd Techniczny	23,5
10. Perspektywy	23,1

Tygodniki niepotrzebne i szkodliwe /podane wartości oznaczają, jaki procent ogółu respondentów wyraził o konkretnym tygodniku sąd, iż należałoby go zlikwidować lub znacznie ograniczyć jego nakład/

1. Za Wolność i Lud	14,6
2. Związkowiec	14,3
3. Rzeczywistość	13,6
4. Zarzewie	11,2
5. Zorza	11,0
6. Odrodzenie	
Wieści	10,3
7. Myśl Społeczna	
Walka Młodych	10,3
8. Sygnały	9,8
9. Wieści	9,6
10. Odgłosy	9,3

Zaprezentowane wyniki oznaczają potencjalny zasięg wpływu poszczególnych pism rozpatrywany w aspekcie zapotrzebowania na nie /lista tygodników "potrzebnych i poszukiwanych"/ oraz antypatii /lista tygodników "niepotrzebnych i szkodliwych"/.

Zasięg oddziaływania pisma jest oczywiście uzależniony od jego nakładu. Z tego też powodu wprowadziliśmy współczynnik, który uniezależniałby ocenę pisma od tego parametru i był rodzajem miernika siły oddziaływania na czytelników. Obliczyliśmy go w dwóch postaciach:

- współczynnik "Renomy" - stosunek odsetka respondentów uznających tygodnik za potrzebny i poszukiwany do wielkości jego nakładu,

- współczynnik "Odium" - stosunek odsetka wrogów lub przeciwników pisma do wielkości jego nakładu.

Dla sześćdziesięciu tygodników średnia wartość współczynnika "Renomy" wyniosła 15,02 /jako podstawę przyjęliśmy średni nakład w roku 1985/. Tygodniki podzieliliśmy na sześć grup.

1. Tygodniki o współczynniku "Renomy" przekraczającym czterokrotną wartość jego średniej

Przegląd Katolicki	101,7
Wiadomości Sportowe	79,4
Rodzina	68,9

2. Tygodniki o współczynniku "Renomy" przekraczającym dwukrotną wartość jego średniej

Forum	33,5
Przegląd Techniczny	33,5

3. Tygodniki o współczynniku "Renomy" wyższym niż średni, a niższym niż dwukrotna jego wartość

Katolik	28,2
Radar	26,5
Szpilki	24,7
Tygodnik Powszechny	17,8
Stolica	17,4
Przewodnik Katolicki	17,2
Prawo i Życie	17,1
Argumenty	17,0
Kultura	16,5

4. Tygodniki, których współczynnik "Renomy" jest niższy niż średnia, a wyższy niż jej połowa

Rzeczywistość	15,3
Tygodnik Kulturalny	15,2
Sprawy i Ludzie	14,8
Fundamenty	14,4
Antena	14,3
Ład	14,2

Kierunki	13,5
ITD	12,8
Perspektywy	11,7
Sportowiec	11,5
Fakty i Komentarze	11,4
Tygodnik Demokratyczny	10,6
Polityka	10,6
Film	10,6
Tygodnik Robotniczy	10,3
Myśl Społeczna	9,8
Zorza	9,7
Za i Przeciw	9,6
Za Wolność i Lud	9,6
Motywy	9,2
Fakty-86	9,1
Sygnaly	8,8
Veto	8,8
Na Przełaj	8,9
Chłopska Droga	8,7
Wybrzeże	8,5
Ekran	8,0
Walka Młodych	7,9

5. Tygodniki o współczynniku "Renomy" niższym niż połowa średniej i wyższym niż jej czwarta część

Przegląd Tygodniowy	7,4
Wprost	6,9
Kobieta i Życie	6,7
Nowa Wieś	6,6
Przekrój	6,5
Gość Niedzielny	6,3
Filipinka	6,1
Odgłosy	6,0
Związkowiec	5,9
Panorama	5,9
Zarzewie	5,8
Niedziela	5,6
Odrodzenie	4,9

Gospodyni	4,7
Tak i Nie	4,5
Razem	4,4

6. Tygodniki o współczynniku "Renomy" niższym niż jedna czwarta średniej

Więści	2,9
Przyjaciółka	2,4

Poniżej podajemy tytuły czasopism o najwyższej i najniższej wartości współczynnika "Odium". Pełne wyniki zawiera "Załącznik 3".

<u>Tygodniki o największej liczbie przeciwników</u> <u>przypadających na jednostkę nakładu</u>	<u>Wartości współczynnika</u> <u>"Odium"</u>
Za Wolność i Lud	54,5
Myśl Społeczna	49,3
Rzeczywistość	43,3
Kierunki	43,0
Ład	36,9
Przegląd Katolicki	35,0
Wprost	33,9
Odgłosy	31,0
Argumenty	29,5
Fundamenty	28,2

<u>Tygodniki o najmniejszej liczbie przeciwników</u> <u>przypadających na jednostkę nakładu</u>	<u>Wartości współczynnika</u> <u>"Odium"</u>
Przyjaciółka	0,1
Kobieta i Życie	0,2
Przekrój	0,4
Panorama	0,6
Polityka	0,9
Gospodyni	1,1
Razem	1,4
Veto	1,4
Prawo i Życie	1,9
Nowa Wieś	2,0

Zróźnicowanie ocen w przypadku współczynnika "Odium" jest znacznie większe niż współczynnika "Renomy", który dla 60 ocenianych tygodników przy-

biera wartość średnią równą 14,1, zatem większość czasopism znajduje się w skrajnych grupach - przekraczającej ponad dwukrotnie wartość średniej oraz nie osiagającej połowy średniej wartości.

Wartości współczynników "Renomy" i "Odium" nie falsyfikują oczywiście zestawień mówiących o poczytności poszczególnych tygodników. Kobieta i Życie, Przyjaciółka nadal pozostają pismami najpoczytniejszymi. Pozostałe z pierwszej dziesiątki również, chociaż ich pozycja w hierarchii współczynnika "Renomy" nie jest wysoka. Warto natomiast przyjrzeć się bliżej pozycji dwóch tygodników: Przeglądu Katolickiego oraz Przeglądu Technicznego. Najbardziej interesująco prezentuje się Przegląd Katolicki. Za pismo najbardziej przez ludzi cenione i poszukiwane uznało go 18% respondentów. Przy niespełna dwudziestotysięcznym nakładzie jest to wielkość zastanawiająca; pokazuje to jednoznacznie współczynnik "Renomy" - w przypadku wspomnianego tygodnika jest najwyższy. Jednocześnie ten sam tygodnik zajmuje jedno z pierwszych miejsc w hierarchii współczynnika "Odium". W podobnej sytuacji znajduje się drugi, wcześniej wspomniany tygodnik - Przegląd Techniczny. Pismo to jest cenione przez znaczną część respondentów, a zarazem o wiele wyżej lokuje się w hierarchii renomy niż wszystkie pozostałe z dziesiątki najpoczytniejszych tygodników. O tych dwóch pismach możemy z dużą dozą pewności stwierdzić, że mają one największy spośród wszystkich innych potencjalny wpływ na swych czytelników. Nie można tego samego powiedzieć o tygodnikach zajmujących czołowe pozycje w hierarchii najpoczytniejszych, ani też o tych, które cieszą się największą renomą. W pierwszym przypadku bowiem pozostałe pisma lokują się nader nisko w hierarchii renomy, natomiast w drugim - tygodniki czołowe to czasopisma adresowane do szczególnych, specyficznych grup odbiorców /np.: Rodzina i Wiadomości Sportowe/ lub też zajmujące się sprawami odległymi od codzienności przeciętnego czytelnika /Forum/.

Podsumowując należy stwierdzić, że z tygodników poruszających sprawy ogólnokrajowe znaczące na czytelnicznym rynku są trzy z nich: Polityka - ze względu na duży zasięg oraz Przegląd Katolicki i Przegląd Techniczny. Te właśnie tygodniki - jeśli brać poważnie wyniki badań - zajmują czołową pozycję wśród innych pism, jeśli chodzi o możliwości wpływu na czytelników i kształtowanie ich obrazu rzeczywistości.

4. Druga strona medalu

Na pytanie "Czy są takie dziedziny życia społecznego, gospodarczego i politycznego, w których to, co mówi się i pokazuje w TV oraz pisze w gazetach, wyraźnie rozmija się z prawdą?" uzyskaliśmy odpowiedzi:

Tak	45,8%
Nie	38,7%
Nie wiem	14,5%

/nie otrzymano odpowiedzi od 1,0% respondentów/.

Wszystkim tym, którzy odpowiedzieli "Tak", zadano drugie pytanie: "Jakie to są dziedziny? Gdzie TV, radio i prasa rozmija się z prawdą?" Wymieniono następujące⁵:

gospodarka; wyniki gospodarcze; aktualny stan gospodarki; reforma gospodarcza; realizacja planów; kryzys, zadłużenie	24,5%
polityka wewnętrzna; działalność rządu; nastroje społeczne; zaufanie do władz itp.	11,3%
polityka cenowa	6,5%
stopa życiowa społeczeństwa; warunki życia; sytuacja materialna ludzi pracy	5,4%
rolnictwo, produkcja rolna, gospodarka żywnościowa	3,4%.

Inne pytanie ankiety dotyczyło hasła z okresu 1980-1981 "telewizja kłamie!". Dla większości badanych jest ono nadal w różnym stopniu prawdziwe /5,9% - absolutnie prawdziwe; 15,8% - w dużym stopniu; 28,8% - częściowo; 24,8% - w niewielkim stopniu/.

Tych, którzy tak sądzą, pytaliśmy dalej: "W jakich programach jest to szczególnie widoczne?" Oto najliczniejsze grupy odpowiedzi:

Dziennik TV - Komentarze	41,0%
sprawozdania z konferencji prasowych J.Urbana	20,6%
programy publicystyczne	11,0%
programy informacyjne o sytuacji gospodarczej, oceny wyników gospodarczych	6,9%
publicystyka krajowa, programy publicystyczne	6,0%

⁵ Przy obliczaniu odsetków wskazań za podstawę przyjęto ogół respondentów.

W przypadku obydwu pytań /przypomnijmy - otwartych/ najliczniejszą grupę odpowiedzi stanowiły te, które dotyczą wprost polityki informacyjnej rządu. Dziedziny, w których środki masowego przekazu rozmijają się według respondentów z prawdą, to ścisła domena rządu. Również programy telewizyjne nie zasługujące zdaniem respondentów na zaufanie to te, w których o poczynaniach, zamiarach i intencjach rządu mówi się najczęściej i najwięcej /niektóre z nich programowo realizują politykę informacyjną/. Obydwa pytania dotyczyły najważniejszego, jak się zdaje, kryterium oceny źródeł informacji - ich wiarygodności. Okazało się, że kryterium to ma zastosowanie do jednej tylko praktycznie dziedziny.

Opinie o wiarygodności niektórych programów telewizyjnych, zwłaszcza dzienników TV, jak również wcześniejsze zestawienia obrazujące renomę tygodników, pozwalają zauważyć, że najwyższe pozycje zajmują środki przekazu, o których z trudem dałoby się powiedzieć, iż prezentują linię rządu. Przypomnijmy - na pierwszych miejscach Przegląd Katolicki, Rodzina, Wiadomości Sportowe, Forum i Przegląd Techniczny - dwa pierwsze to pisma katolickie, dwa następne poruszają się po obszarze odległym od działalności rządu, a ostatnie - Przegląd Techniczny - od dawna prowadzi własną, dość konsekwentną politykę informacyjną. Zastanawiające, że środki przekazu są uważane za mało wiarygodne wtedy, kiedy są spostrzegane jako reprezentujące oficjalną linię władzy czy też ukazujące sytuację w kraju widzianą od strony władzy.

Hipotezy tej nie potwierdza jedynie Monitor Rządowy oglądany uważnie tylko dwukrotnie rzadziej niż Dziennik Telewizyjny, program od początku do końca poświęcony aktualnym i przyszłym posunięciom rządu, wyjaśniający rządowy punkt widzenia i prezentujący rząd "od kuchni", a przy tym znajdujący się praktycznie poza listą programów podejrzanych o nieprawdomówność /respondentów kojarzących hasło "telewizja kłamie" z Monitorem Rządowym było poniżej 3%/.

Wniosek: skoro publiczny wizerunek rządu/władzy/ jest produktem prawie wyłącznie Dziennika Telewizyjnego, warto zastanowić się nad formułą tego właśnie bloku programowego.

Załącznik 1

<u>Lista dzienników</u>	<u>Odsetek respondentów czytających dziennik</u>	<u>Odsetek respondentów</u>	
		Nie czytający gazet	10,5
		Czytający	
		- jeden dziennik	18,2
		- dwa	51,3
		- trzy	10,7
		- cztery dzienniki	
		i więcej	4,8
		brak informacji	4,5
Dziennik Bałtycki	2,3		
Dziennik Ludowy	3,7		
Dziennik Łódzki	3,0		
Dziennik Pojezierza	1,1		
Dziennik Polski	3,2		
Dziennik Wieczorny	1,6		
Dziennik Zachodni	6,6		
Echo Dnia	1,7		
Echo Krakowa	2,0		
Express Ilustrowany	2,1		
Express Poznański	1,1		
Express Wieczorny	9,9		
Gazeta Krakowska	5,8		
Gazeta Lubuska	2,5		
Gazeta Młodych	0,5		
Gazeta Olsztyńska	1,8		
Gazeta Pomorska	2,9		
Gazeta Poznańska	5,5		
Gazeta Robotnicza	5,2		
Gazeta Współczesna	3,4		
Głos Pomorza	1,1		
Głos Robotniczy	3,2		
Głos Szczeciński	1,8		
Głos Wielkopolski	3,1		
Głos Wybrzeża	3,9		
Gromada - Rolnik Polski	2,0		
Ilustrowany Kurier Polski	1,3		
Kurier Lubelski	2,1		
Kurier Podlaski	1,7		
Kurier Polski	5,4		
Kurier Szczeciński	1,6		
Nowiny	4,1		
Nowości	1,4		
Przegląd Sportowy	1,3		

- 2 -

Rynki Zagraniczne	-
Rzeczpospolita	5,2
Słowo Ludu	3,1
Słowo Polskie	3,5
Słowo Powszechne	1,0
Sport	1,0
Sztandar Ludu	4,9
Świat Młodych	1,8
Tempo - Nowości Sportu i Turystyki	0,2
Trybuna Ludu	19,4
Trybuna Opolska	2,6
Trybuna Robotnicza	10,1
Wieczór	2,4
Wieczór Wrocławia	1,6
Wieczór Wybrzeża	1,6
Zielony Sztandar	0,7
Żołnierz Wolności	2,0
Życie Częstochowy	1,1
Życie Radomskie	1,0
Życie Warszawy	6,3
Inne (odpowiedzi błędne)	18,7

Załącznik 2

w procentach

Tytuły tygodników	Oceny na skali					Branż odpo- wiedzi
	1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7
1. Antena	22,6	16,7	37,9	15,2	4,8	2,8
2. Argumenty	4,5	9,0	43,2	33,1	7,8	2,4
3. Chłopska Droga	12,9	13,7	52,6	13,2	5,4	2,3
4. Ekran	11,7	22,4	46,2	10,5	6,8	2,3
5. Fakty i Komentarze	6,2	10,2	34,5	38,0	8,8	2,3
6. Fakty-86	3,1	5,3	27,3	53,8	8,1	2,3
7. Film	15,5	24,0	41,9	10,7	5,7	2,2
8. Filipinka	13,9	21,4	44,5	11,4	6,5	2,3
9. Forum	22,6	17,9	32,8	19,1	5,1	2,4
10. Fundamenty	4,3	7,4	36,8	40,9	8,4	2,3
11. Gospodyni	20,0	15,5	36,1	21,7	4,5	2,1
12. Gość Niedzielny	12,7	11,0	32,0	36,0	6,0	2,3
13. ITD	12,7	18,2	41,3	19,7	5,8	2,3
14. Katolik	16,4	16,5	35,8	23,0	6,2	2,1
15. Kierunki	2,7	5,4	32,7	48,3	8,6	2,3
16. Kobieta i Życie	46,4	21,8	24,0	4,2	1,6	2,0
17. Kultura	24,7	21,2	32,8	15,5	3,6	2,2
18. Ład	3,5	5,8	30,8	48,6	9,1	2,2
19. Motywy	2,5	4,9	27,0	55,4	7,9	2,3
20. Myśl Społeczna	2,0	3,8	22,3	59,5	10,0	2,3
21. Na Przełaj	11,4	19,1	40,7	20,7	5,8	2,3
22. Niedziela	5,5	7,9	28,1	48,0	8,3	2,3
23. Nowa Wieś	17,6	22,3	42,7	9,8	5,2	2,4
24. Odgłosy	1,8	4,4	23,7	58,5	9,3	2,3
25. Odrodzenie	2,6	5,1	27,0	52,7	10,3	2,3
26. Panorama	25,8	26,3	32,8	10,1	2,8	2,3
27. Perspektywy	23,1	25,6	33,7	11,0	4,4	2,2
28. Polityka	38,0	19,6	28,8	8,1	3,4	2,2
29. Prawo i Życie	25,0	18,1	33,2	18,7	2,8	2,2
30. Przegląd Katolicki	18,0	17,8	36,1	19,5	6,2	2,4
31. Przegląd Techniczny	23,5	18,5	31,1	21,4	3,1	2,3
32. Przegląd Tygodniowy	11,7	12,6	35,4	32,4	5,5	2,4
33. Przewodnik Katolicki	17,1	15,0	33,3	25,4	6,8	2,4
34. Przekrój	36,0	26,2	27,7	5,8	2,2	2,1

1	2	3	4	5	6	7
35. Przyjaciółka	47,6	21,9	22,3	2,9	3,2	2,1
36. Radar	9,9	16,9	43,6	19,1	7,9	2,6
37. Razem	20,9	19,5	35,4	15,1	6,5	2,6
38. Rodzina	17,1	17,5	33,4	25,0	4,5	2,5
39. Rzeczywistość	4,8	6,3	33,2	39,8	13,6	2,3
40. Sportowiec	22,7	19,2	36,2	14,6	4,8	2,5
41. Sprawy i Ludzie	6,2	6,8	27,4	49,1	8,2	2,3
42. Stolica	5,6	7,7	38,2	37,3	8,6	2,6
43. Sygnały	3,2	4,6	27,8	52,1	9,8	2,6
44. Szpilki	20,3	22,4	36,7	11,6	6,6	2,4
45. Tak i Nie	5,6	7,6	25,5	50,2	8,8	2,3
46. Tygodnik Demokratyczny	4,9	8,8	35,6	40,4	7,9	2,5
47. Tygodnik Kulturalny	11,0	14,5	38,0	29,1	4,8	2,5
48. Tygodnik Powszechny	14,3	13,6	33,4	30,5	5,9	2,3
49. Tygodnik Robotniczy	4,6	8,4	32,4	43,9	8,2	2,4
50. Veto	28,7	21,4	29,8	13,1	4,5	2,5
51. Walka Młodych	10,4	15,8	43,4	17,9	10,0	2,5
52. Wiadomości Sportowe	21,1	18,8	36,4	14,6	6,5	2,6
53. Wieści	5,1	7,9	27,5	47,7	9,6	2,2
54. Wprost	2,1	3,5	23,4	58,6	10,3	2,2
55. Wybrzeże	4,6	8,1	29,7	47,1	8,0	2,5
56. Za i Przeciw	7,7	9,7	35,9	34,9	9,2	2,6
57. Za Wolność i Lud	3,2	5,7	29,2	44,8	14,6	2,5
58. Zarzewie	6,2	7,6	32,5	40,1	11,2	2,5
59. Zorza	4,3	5,2	29,2	47,7	11,0	2,6
60. Związkowiec	4,8	6,5	31,7	40,3	14,3	2,5
61. Zwierciadło	8,8	13,7	40,1	25,2	9,6	2,6

Załącznik 3

Tytuły tygodników	Wartość współczynnika		Różnica w wartości
	"Renomy"	"Odium"	
1	2	3	4
1. Antena	14,30	2,90	11,40
2. Argumenty	17,04	29,54	-12,50
3. Chłopska Droga	8,72	3,65	5,07
4. Ekran	8,03	4,68	3,35
5. Fakty i Komentarze	11,44	16,24	-4,80
6. Fakty-86	9,12	23,82	-14,70
7. Film	10,62	3,90	6,72
8. Filipinka	6,11	2,86	3,25
9. Forum	33,53	7,56	25,97
10. Fundamenty	14,43	28,19	-13,76
11. Gospodyni	4,70	1,06	3,64
12. Gość Niedzielny	6,35	3,00	3,35
13. ITD	12,80	5,85	6,95
14. Katolik	28,18	10,65	17,53
15. Kierunki	13,50	43,00	-29,50
16. Kobieta i Życie	6,71	0,23	6,48
17. Kultura	16,47	2,40	14,07
18. Ład	14,23	36,99	-22,76
19. Motywy	9,16	28,94	-19,78
20. Myśl Społeczna	9,83	49,26	-39,43
21. Na Przełaj	8,91	4,53	4,38
22. Niedziela	5,59	8,43	-2,84
23. Nowa Wieś	6,65	1,96	4,69
24. Odgłosy	6,00	31,00	-25,00
25. Odrodzenie	4,88	19,32	-14,44
26. Panorama	5,91	0,64	5,27
27. Perspektywy	11,68	2,22	9,46
28. Polityka	10,62	0,95	9,67
29. Prawo i Życie	17,13	1,92	15,21
30. Przegląd Katolicki	101,69	35,02	66,67
31. Przegląd Techniczny	33,47	4,41	29,06
32. Przegląd Tygodniowy	7,40	3,48	3,92

1	2	3	4
33. Przewodnik Katolicki	17,15	6,82	10,33
34. Przekrój	6,54	0,40	6,14
35. Przyjaciółka	2,44	0,16	2,28
36. Radar	26,47	21,12	5,35
37. Razem	4,42	1,37	3,05
38. Rodzina	68,95	18,14	50,81
39. Rzeczywistość	15,29	43,31	-28,02
40. Sportowiec	11,52	2,44	9,08
41. Sprawy i Ludzie	14,83	19,62	-4,79
42. Stolica	17,44	26,79	-9,35
43. Sygnały	8,88	27,22	-18,34
44. Szpilki	24,66	8,02	16,64
45. Tak i Nie	4,54	7,13	-2,59
46. Tygodnik Demokratyczny	10,63	17,14	-6,51
47. Tygodnik Kulturalny	15,15	6,61	8,54
48. Tygodnik Powszechny	17,83	7,36	10,47
49. Tygodnik Robotniczy	10,99	12,41	-1,42
50. Veto	8,88	1,39	7,49
51. Walka Młodych	7,96	7,66	0,30
52. Wiadomości Sportowe	79,32	24,44	54,88
53. Wieści	2,93	5,52	-2,59
54. Wprost	6,91	33,88	-26,97
55. Wybrzeże	3,43	5,96	-2,53
56. Za i Przeciw	9,66	11,54	-1,88
57. Za Wolność i Lud	11,94	54,48	-42,54
58. Zarzewie	5,79	10,46	-4,67
59. Zorza	9,73	24,89	-15,16
60. Związkowiec	5,96	17,76	-11,8
61. Zwierciadło	•	•	•